అల్లం రాజయ్య

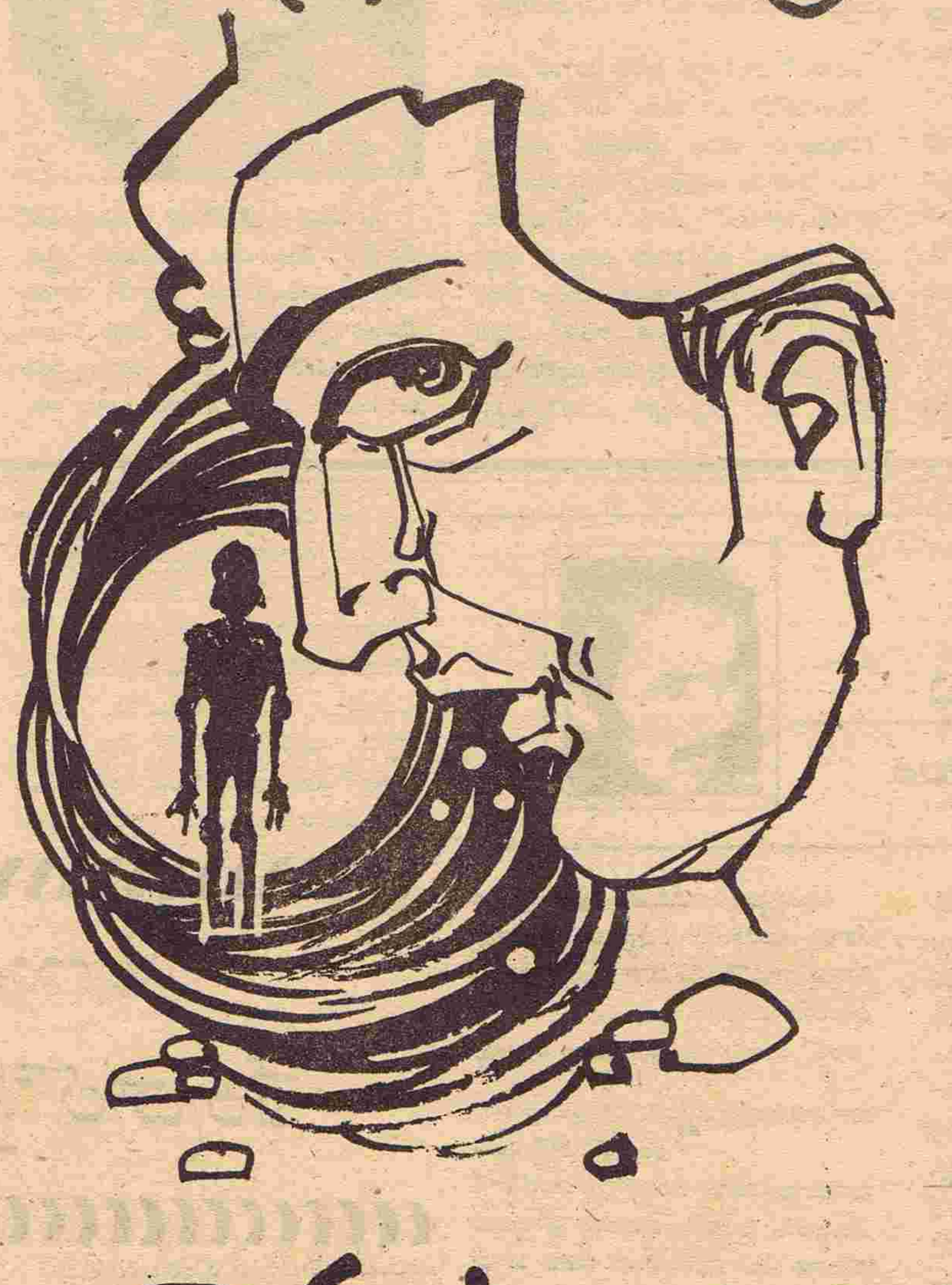

చెమటచుక్క

రామచంద్రంకు హఠాత్తుగా మెలుకువ వచ్చింది. సెకండ్ షిఫ్టు డ్యూటీ దిగి ఇంటికి చేరే వరికే రాత్రి పన్నెండు దాటి పోయింది. బ్లాస్టింగ్‌తో మనిషి పూర్తిగా అలిసిపోయాడు. గంధకం వాసనకు అతని తల దిమ్మెక్కిపోయింది. ఆ రాత్రి వన్నీళ్లు మీద కుమ్మరించుకునేసరికి రామచంద్రం చిత్తు బొత్తై పోయాడు. పగలు తిన్న అన్నమే అరుగక కడుపులో బిట్టం బెట్టినట్టుగా ఉన్నది. మరేమి తినలేక పోయాడు. మంచంలో ఒరిగాడే కాని అతని తలలో ఇంకా పేలుళ్లు ఉక్కిరి బిక్కిరి చేస్తూనే ఉన్నాయి. కడుపులో తిప్పుతోంది. కక్కురాదు. బాధ తగ్గదు. అటీటు కొట్టుకొని మాగన్నుగా నిద్రపట్టిందో లేదో అప్పుడే మెలుకువ వచ్చింది. కడుపులో తిప్పుతోంది. లేచి క్వార్టర్ వెనుక భాగం తలుపు తెరుచుకొని 'భల్లు'న వాంతి చేసుకున్నాడు.

ఈ శబ్దానికి యమున లేచి వచ్చి భర్త వాలకం చూసి చెంబులో నీళ్లు తెచ్చి ఇచ్చింది. ముఖం కడుక్కున్నాడు. వుండు లాంటి చలి. ఎక్కడా అలికిడి లేదు.

రామచంద్రంకు 'వాంతి'తో సగం బాధ తగ్గింది. కాని కణతల దగ్గర ఒకటే పోటు.

భర్త వాంతి చేసుకున్న దగ్గర బాకెడు నీళ్లు కుమ్మరించి యమున వచ్చి కొడుకు పక్కలో పడుకున్నది.

"టైమెంతయ్యింది?" రామచంద్రం.

"నాలుగు గంటలనుకుంట" యమున గొంతు ముద్దగా.

"ఈ నౌఖరి మనకు వద్దండి. ఉన్న ఊళ్లెనే కలో గంజో తాగి బతుకుదాం." అనాలనుకున్నది యమున. కాని మాట్లాడలేదు.

"ఎక్కడికి పోయిన ఈ కష్టం తప్పదు. అక్కడ పుట్టిబుద్దెరిగిన ఊరె మనకు కంకెడు బువ్వ పెట్టలేదు." రామచంద్రం యమునకు చెప్పాలనుకున్నాడు. కాని అతనికి మాట్లాడే ఓపిక లేదు.

యమున కన్నుల్లో జల జల కన్నీళ్లు పొంగాయి. కాని రామచంద్రం ఆ కన్నీళ్లు చూడ లేదు. "బారా లెవల్ బత్తిలగే బాజు హటో" అని ఎవరో గట్టిగా అరుస్తున్నారు. గని అల్లల్లాడుతుండగా చెవులు దిమ్మెక్కే విధంగా మందు పేలుడు. రాకాసిలా గని అంతా పాకే గంధకం పొగ- వసుకూ వసుకున దగ్గుడు. నిశబ్దం మధ్య కార్మికుల బూతు మాటలు. ఆ తరువాత చెమ్మాసుల బొక బొక, లాడీసుల గల్లర గల్లర - పేలుళ్లు 'ధనేలు ధనేలు'మని పేలుతూనే వున్నాయి. రామచంద్రంకు నిదుర పట్టలేదు. మెదడులోని గనిని దూరం కొట్టాలని తన పల్లె టూరును ఊహించుకోవడానికి ప్రయత్నం చేశాడు. వరి గడ్డ వాసన, చలి నెగళ్ల చిటపటలు, పిట్టల అరుపులు, బొక్కి నోళ్లతో కడుపు తిప్పలకోసం పాటలుపాడుతూ అడుక్కునే బిచ్చగాళ్లు- వీటన్నిటి మధ్య కరీంనగర్ హాస్పిటల్లో కాలు చెయ్యి పడిపోయి వైద్యం కోసం ఉంచి వచ్చిన తండ్రి జ్ఞాపకం వచ్చారు.

తల పోటు అంతకంతకూ హెచ్చుతోంది.

"అమృతాంజనం రాయనా?" యమున.

"వద్దు. ఇది రోజటి భాగోతమే కదా! నాహొక్కనిదా?"

యమున మాట్లాడలేదు.

రామచంద్రంకు తెల్లారంగ ఎప్పుడో కన్నంటుకున్నది.

యమున మరింక నిదురరాక తెల్లారితే కొడుకు సతాయిస్తాడని వంట పనిలో లీనమయ్యింది. షిఫ్టుల డ్యూటీలలో భర్తలతో పాటు భార్యలు నలుగుతారు.

వెంకటేశ్వరాలయంలో 'భక్తి పాటలు' వేశారు. మసీద్‌లో ఎవరో పెద్ద గొంతుతో అరిచారు. రోడ్డు మీద క్వార్టర్లలో కలకలం మొదలయ్యింది.

చీకటింకా విచ్చుకోనేలేదు. ఇంతలో తలుపు చప్పుడయ్యింది.

యమున వెళ్లి తలుపు తీసింది.

ఒంట్లో గోరెడు మాంసం లేని ఒక ముసలాయన "మొకద్దమ్" లేసిండానవ్వా!" అడిగాడు.

యమున అతని ముఖం చూసి ఏమి చెప్పాలా అనే సందిగ్ధంలో ఉండగానే ఆ ముసలాయన దగ్గుతూ నిలుచున్నాడు. చలికి వనుకుతున్నాడు. కప్పుకున్న శద్దర్ బాగా మాసి చిరిగున్నది.

"రెండో బజిలి(షిఫ్టు)కిపోయి వచ్చిండు." యమున.

ఎవలాళ్లు, దుర్గయ్యఉన్నట్టున్నది." రామచంద్రం లేచి వచ్చాడు.

దుర్గయ్యనే ముసలాయన లోపలికి వచ్చి కుర్చీలో కూర్చున్నాడు.

రామచంద్రం అతని పక్క కుర్చీలో మోకాళ్లల్లో తలకాయ పెట్టుకొని కూర్చున్నాడు. దుర్గయ్య రామచంద్రం గని లోనే ఫిల్లర్‌గా పని చేస్తాడు. గత ఇరవై సంవత్సరాలుగా అదే పని చేస్తున్నాడు. దుర్గయ్య యవ్వనాన్ని, ఒంట్లో నెత్తురు, మాంసాన్ని గని మింగేసింది. దుర్గయ్య నలభై అయిదు సంవత్సరాలకే ముసలి వాడై పోయాడు. రామచంద్రం వయస్సు ముప్పయి లోపే. పరీక్షలు రాసి సర్దారైనాడు. ప్రస్తుతం వెకెన్సీ లేక కోల్ కట్టర్‌గా పని చేస్తున్నాడు.

"పాడు పని." దుర్గయ్య గొనిగిండు.

రామచంద్రంకు పాడు పనో మంచి పనో వర్ణించే ఓపిక లేదు.

దుర్గయ్య కాళ్లు దుమ్ము నిండి ఉన్నాయి. దుర్గయ్య కాళ్లు పర పర గోక్కొని గోడల కేసి చూశాడు. ఎట్లా మాట్లాడాలో అతనికి తెలియడం లేదు.

"మూడు దినాల కింద" దుర్గయ్య ఆ కథంతా చెప్పాలనే ధోరిణి మధ్యలోనే మార్చుకొని" చెప్పు మొఖద్దమ్. నా పానం గుంజుకచ్చే- బిడ్డ ఎదిగితె తల్లి కానర- కొడుకు తండ్రి కానరంటరు. సారెడు నెత్తురు పుర్నెడు జేసుకొని మా శంకరి గాన్ని సదివాత్తి - అరె! ఏడన్న కొలువు నూసుకోరా అంటే ఇత్రి బట్టలు తొడుక్కొని వాడలు దిరుగవట్టె. మొన్న కోపమచ్చి ఇయ్యర మయ్యర వదిరిన- మూడొద్దులాయె ఇంటికి రాక. నా తంతా పరేషాన్- అన్ని జాగల్ల దిర్గి ఇటుగిన వచ్చిండేమొనంట అచ్చిన" దుర్గయ్య.

రామచంద్రం మాట్లాడ లేదు. దుర్గయ్య బాధ కడుపులో ఎట్లా సుళ్లు తిరుగుతున్నదో రామచంద్రంకు తెలుసు.

"ఏటు పోతడు. జేబుల పైసలైపోయినంత ఇంటి దారి పడ్తడు." రామచంద్రం.

"నేను గట్లనే అనుకున్న. ఇంట్ల తల్లి ఆగనిచ్చుడు లేదు."

"నాది తప్పంటే సెప్పుతో గొట్టు మొఖద్దమ్." దుర్గయ్య కదిలిస్తే మీద పడి ఏడిచే లాగున్నాడు.

"యమునా! జెర ఛాయ పెట్టు" రామచంద్రం.

"పాలింక రాలేదు. పాల పొడితో పెట్టనా?"

"పెట్టు."

"సదివిచ్చుడే బేకారయ్యింది" దుర్గయ్య.

"ఔ అది నిజమే." రామచంద్రం.

"నేనే గింత తిప్పలు పడవడ్తి. నా పిల్లలు గీమోటు కట్టం చెయ్యుదు కాలం మంచిగ లేదని సదివిత్తి. నా కడుపుల దుఃఖం ఆనికి ఎరకలేకపాయె."

"పది హేనేండ్లుగ మనిషిగ కట్టం నుంచి మనుషుల నుంచి ఆవలికి తీసుకపోయి చెప్పిరి. మల్ల గాంధీ నైరూ మన్నాముషానం మెదడు కెక్కి- సదివిన సదువు కాళ్ల చేతులిర్సింది. మీ శంకర్ రెంటి మధ్య ఊగులాడుతండు." రామచంద్రం.

యమున చాయ్ తెచ్చింది. దుర్గయ్య వద్దు వద్దనుకుంటనే చాయ్ తాగిండు.

"పోత మొఖద్దమ్. మూడొద్దులాయె నాగాలైతన్నయ్ (అబ్సెంటు). ఈ నెల చిట్టీకేం గట్టాలె- నేనేం తినాలె." దుర్గయ్య లేచి నిలుచున్నాడు.

"గావరా పడకుండ్లి రాకపోతె ఏడికి పోతడు." రామచంద్రం.

దుర్గయ్య బయలుదేరాడు. అప్పటికి తెల్లగా తెల్లారిపోయింది.

రామచంద్రం మళ్లీ వచ్చి కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. అతని బాధలకు తోడు దుర్గయ్య తండ్రి క్షోభ తోడైంది. వీధుల్లో, సినిమా టాకీసుల దగ్గర దుర్గయ్య కొడుకు ల్లాంటి యువకులు వేల మంది చదివిన చదువుకు ఉద్యోగాలు దొరకక - ఇటు తండ్రుల వాస్తవ జీవితం అర్థం కాక త్రిశంకు స్వర్గంలో వేలాడుతున్నారు. వాస్తవానికి, భ్రమలకు మధ్య తచ్చాడుతున్నారు. తండ్రి కొడుకులను వేరు చేసిందెవలు? చదువా? సినిమాలా? తన కన్న తండ్రి క్షోభ అర్థం చేసుకోలేని కొడుకు రేపు ఎవరి క్షోభను మాత్రం అర్థం చేసుకుంటాడు? పల్లెల్లోనైతే కొడుకు తండ్రి కష్ట సుఖాలల్లో పెరుగుతాడు. ఇక్కడ... వీళ్లు శ్రమ నుండి దూరమైనవాళ్లు. లేదా దూరం చేయబడ్డవాళ్లు. చెమట చుక్క బాధ అర్థం కానప్పుడు..." ఈ మీమాంస గొడవ కన్నా రామచంద్రంకు తన తలపోటే అధికంగా ఉన్నది. అలాగే కుర్చీలో తల పట్టుకొని కూర్చున్నాడు.

ఇంతలోనే మూడేండ్ల కొడుకు లేచి ముది గారాభం ఏడ్చు ఏడ్చి మంచం దిగి రామ చంద్రం దగ్గరికి వచ్చాడు. రామచంద్రం తలెత్తి కొడుకు ముఖం లోకి చూశాడు. పిల్లవాని ముఖంలో విషాదపు ఛాయలు.

రామచంద్రం కొడుకును ఎత్తుకున్నాడు. చల్లగా చల్లారిపోయిన రామచంద్రం ఒంటికి వెచ్చదనం తాకింది. తన దేహ బాధ మరిచి పోవడానికి కొడుకు నెత్తుకొని అటీటు తిరిగాడు. ఇంకా కడుపులో తిప్పుతోంది.

పిల్లవాడికి పాలు తాగించాలని యమున తీసుక వెళ్లింది.

రామచంద్రం కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. గనిలో పొగంతా రోడ్ల మీదికి పాకినట్టుగా క్వార్టర్ల బయట పొగ కమ్ముకొన్నది. ఆ పొగతో ఓడిపోని సూర్య కిరణాలు ఎడతెరపి లేని యుద్ధం చేస్తున్నాయి.

ఆ పొగలో మండే శంకర్ చేతిలో వార్తాపత్రిక పట్టుకొని వచ్చాడు.

"నమస్తే సార్! పేపర్ చూశారా? ఇవ్వాళ్ల అనుబంధంలో నా కథ పడ్డది." అన్నాడు శంకర్.

"ఏదీ ఇంకా పేపర్ రాలే" రామచంద్రం.

శంకర్ పొద్దటి పూటే టక్ అప్ చేసుకున్నాడు. ముఖం కొద్దిగా వాడిపోయి వున్నది.

రామచంద్రం శంకర్‌ను చూసి చూడనట్టు చూసి అతనిచ్చిన వార్తాపత్రిక తిరిగేసి శంకర్ కథ అక్కడక్కడా చదివి సాంతం చదివాడు.

శంకర్ ఆసక్తిగా చూస్తున్నాడు.

శంకర్‌కు రామచంద్రంకు తొలి పరిచయం పుస్తకాల దుకాణంలో జరిగింది. ఆరా తీస్తే తమ గ్యాంగు కార్మికుని కొడుకే నని తేలింది. రామచంద్రం కథలు రాయడం చదువుతాడు. ఫలితంగా కథలు ఎట్లా ఉండాలో చెప్పగలడు. కాని ఆ కాలరీ వాతావరణంలో కథలు చదివే వాళ్లే కరువైన స్థితిలో శంకర్‌కు రామచంద్రం చదవడమే చాలు...

ఆ కథలోమామూలుగానే ఒక అబ్బాయి, ఒక పెళ్లైన స్త్రీ- విచిత్రమైన ప్రేమ గందరగోళం. రామచంద్రంకు శంకర్ తండ్రి దుర్గయ్య కన్పిస్తున్నాడు. అంతకన్నా అతని కడుపులో తిప్పడం అధికమయ్యింది. చప్పుడు కాకుండా లేచి వెళ్లి కడుపులో మిగిలినదంతా వాంతి చేసుకున్నాడు. అతని కండ్లు జేవురించాయి. ఎముకలు తేలిన ముఖం లోకి నెత్తురు చిమ్ముకొచ్చింది. మళ్లీ వచ్చి కూర్చున్నాడు.

శంకర్‌కు ఈ బాధలేమి తెలియవు. తెలిసినా అతను పట్టించుకునే స్థితిలో లేడు. మూడు రోజులుగా ఇంటికిపోలేదు తల్లీ తండ్రి, తమ్ముడు, చెల్లెలు ఎంత వెతుకుతున్నారోననే ధ్యాస లేని మనిషి- పైగా కథ నషా నిలువెల్లా పాకి ఉన్నాడు కనుక రామచంద్రం బాధ అతనికి పట్టడం కష్టం.

శంకర్ వార్తాపత్రిక మడిచి చంకలో పెట్టుకున్నాడు.

ఇంతలోనే వీధిలోకీచుగొంతుతో "డబల్ రొట్టెలు" అన్న కేక విన్పించింది.

ఆ కేకను గుర్తు పట్టి ఇంట్లో నుండి రామచంద్రం కొడుకు పరుగెత్తుకొచ్చి తలుపు దగ్గర నిలుచున్నాడు.

డబల్ రొట్టెలమ్మే పిల్లవాడు మరో మారు కేకేసి "నవీన్" అంటూ క్వార్టర్ ముందుకు వచ్చాడు.

"రమేశ్ నువ్వు మా నవీన్‌ను అలవాటు చేసుకున్నావ్." రామచంద్రం.

"లేదు సార్." రమేశ్ ఒక రొట్టె నవీన్ చేతికిచ్చాడు.

నవీన్ రొట్టెతో పాటు రమేశ్ చెయ్యి పట్టుకొని లోపలికి తీసుకవచ్చాడు. రమేశ్‌కు ఇంకా పది సంవత్సరాలు నిండలేదు. ఒళ్లంతా దుమ్ము కొట్టుకపోయున్నాడు. చెవుల మీది కంటా అసహ్యంగా పెరిగిన జుట్టు- మురికి చేతులు- ఎడమ జబ్బకు గుడ్డ సంచీ- బొగ్గు దుమ్ముతో నిండి పగిలిన పాదాలు- చిరుగుల నిక్కరు- ముఖంలో రెండు కళ్లు తప్ప మిగిలిన చర్మం చలికి పగిలి అసహ్యంగా తయారయ్యాడు.

రామచంద్రంతో పాటు కొత్తవాళ్లెవరో ఉండడం చూసి ఇంట్లోకి రావాల్సిన వాడు బయటకే అడుగు పెట్టాడు.

"పైసలు దీసుకోవా?" రామచంద్రం.

"రాంగ తీసుకుంట సార్." రమేశ్ వీధిలో "డబల్ రొట్టెలు" కేక వేస్తూ వెళ్లి పోయాడు.

శంకర్ "వీడెవడురో పానకంలో పుడక లాగా" అనుకున్నాడు.

"పోత సార్" శంకర్ లేచి నిలుచున్నాడు.

"కూర్చో శంకర్." రామచంద్రం.

శంకర్ అయిష్టంగానే కూర్చున్నాడు.

"మీ నాయిన్న పొద్దున సలిల వచ్చిండు."

శంకర్ మాట్లాడలేదు. కాని ఆ ప్రస్తావన తాలూకు భావం అతని ముఖంలో.

"గన్ని కథలు రాస్తవ్. మీ నాయిన్న బాదాలు నీకు తెలువయి." రామచంద్రం.

"మూడు దినాలాయెనట" రామచంద్రం మళ్లీ తనే.

"నేను ఆ ఇంటికి పోను సార్! నోరు తెరిస్తే తిట్లు." శంకర్.

"అంతేనా? ఇంటికి పోక ఏం చేస్తవ్."

శంకర్ మాట్లాడలేదు.

"మీ నాయిన పాత కాలపు మనిషి- అతని ఒంట్లె జిగి సచ్చింది. ఆయనకు చాతనైత లేదు. మొన్న బొగ్గు తట్టెత్తుకొని బొక్క బొర్ల పడితె ఓర్‌మన్ అన్‌ఫిట్ చేయిస్తనన్నడు." రామచంద్రం.

"అందరు పనో పనంట సతాయిస్తరు. నాకేమంత వయస్సున్నది సార్" శంకర్...

రామచంద్రం తల వంచుకున్నాడు. చెప్పవల్సిందేమి లేదనట్లుగా కూర్చున్నాడు. మాటలు వృధా చేయడం రామచంద్రంకు ఇష్టముండదు.

శంకర్ లేచి నిలుచున్నాడు.

"రాత్రి గనిలో మందు పొగకు నాకు శరీరం బాగ లేదు నీ కథ నా మనసు కెక్కలేదు." రామచంద్రం.

"దానిదేముంది సార్! తర్వాత చదివి చెప్పండి" శంకర్ ముఖం వికసించింది.

శంకర్‌ను పంపడానికి రామచంద్రం లేచి నిలుచున్నాడు.

"ఇప్పుడచ్చిన రమేశ్‌ను చూస్తివా? కంపెనీ స్కూల్లో ఆరవ క్లాసు చదువుతుండె - వాళ్ల తండ్రి మా గనిలోనే పని చేసేవాడు. టీబీ వచ్చి కంపెనీల నుండి తీసేసిండ్లు. వాళ్ల కుటుంబానికి రమేశ్ చిన్న రెక్కే ఆధారం. చదువు వొదిలి పెట్టిండు." రామచంద్రం.

శంకర్ కెక్కడో తాకింది. పోబోయిన వాడు తల వంచుకొని నిలుచున్నాడు.

"ఈ చలిలో డబల్ రొట్టె తినుకుంట మా నవీన్ లాగా తండ్రి వొళ్లో వెచ్చగ కూర్చుండవల్సినవాడు. వీధులలో తిరిగి తిరిగి అమ్ముతున్నాడు. తండ్రి క్షోభ అంత చిన్న వయస్సులో తెలుసుకున్నవాడు ఈ ప్రపంచంలోని కష్ట జీవులందరి గురించి తెలుసుకుంటాడు. అతను చెమట చుక్కకు జరుగుతున్న దగాను పసి కడతాడు. ఇప్పటి నుండే బతుకుతో పోరాడుతున్న వాడు..." రామచంద్రం కడుపులో గడ్డ కట్టిన మాటలు పొంగుతున్నాయి.

శంకర్ తలవంచుకొని అప్పటికే వీధిలో నడుస్తున్నాడు. అతని డిగ్రీ చదువులాగే పొగ అతన్ని కప్పేసింది.

రామచంద్రంకు మొదట శంకర్ ఆ పొగలో తేలిపోతున్నట్లుగా కన్పించింది. ఆ తరువాత అడుగులు నేల మీద కన్పించాయి. కాని అవి తడబడుతున్నాయి.

మూడేండ్ల నవీన్ అంతెత్తు తండ్రి కాళ్ల మధ్య నిలబడి రామచంద్రం ముఖంలోకి చూస్తున్నాడు.

* * *

(వాస్తవం, భ్రమల మధ్య దిక్కుతోచక ఊగులాడే నా ప్రియమైన యువ నేస్తాలకు- ఆర్తితో, ప్రేమతో)